

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. liepos 28 d. Nr. 21RE2-181 (AG2-167/14-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Lauros Bernikienės,

2025 m. liepos 24 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X.Y. skundą atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (*data neskelbtina*) rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo X.Y. skundas atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Tarnyba), kuriuo prašoma:

1) panaikinti Tarnybos (*data neskelbtina*) raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų (*duomenys neskelbtini*) skundų bei (*duomenys neskelbtini*) papildymų“ (toliau – ir Sprendimas);

2) įpareigoti atsakovę priimti naują aktą, atitinkantį teisės aktų reikalavimus, per Komisijos nustatytą terminą;

3) įpareigoti atsakovę pakartotinai nagrinėti pareiškėjo skundus, pateiktus (*data neskelbtina*) (skundas dėl sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)), (*data neskelbtina*) (patikslintas skundas dėl sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)), (*data neskelbtina*) (prašymas Nr. (*duomenys neskelbtini*) dėl C.D. nušalinimo dėl interesų konflikto), (*data neskelbtina*) (prašymas atsakovės direktoriui dėl skundo, pateikto (*data neskelbtina*), nagrinėjimo atnaujinimo), (*data neskelbtina*) (laiškas su skundų papildymais: alimentai, sveikatos pažyma, tėvystė, susirašinėjimas), taip pat (*data neskelbtina*) (papildymas skundui, pateiktam (*data neskelbtina*), kuriame pateikiamas A.B. kaltinimų paneigimas ir patvirtinantys dokumentai) – visa apimtimi ir iš esmės, atsižvelgiant į visus pareiškėjo skunde išdėstytus argumentus, įrodymus ir teisinius pagrindus.

Skunde pareiškėjas nurodo, kad atsakovė skundžiamu Sprendimu paliko galioti vaiko situacijos įvertinimo Nr. (*duomenys neskelbtini*), atlikto (*data neskelbtina*), išvadas, teigdama, kad (*data neskelbtina*) vykusį vaiko apklausa bei atsisakymas pateikti pokalbių protokolus, medicininius ir mokyklos duomenis visiškai atitiko teisės aktų reikalavimus. Pareiškėjas nurodo, kad motinos keliamos grėsmės nebuvo patvirtintos, o „rizika“, atsakovės teigimu, kyla iš tėvo. Atsakovė skundžiamame Sprendime nurodė, kad pareiškėjo skundai, pateikti (*duomenys neskelbtini*) dienomis, taip pat papildymai, pateikti (*duomenys neskelbtini*) dienomis, buvo išnagrinėti; prašymai nušalinti specialistę E.F., atskleisti dokumentus ir paskirti nepriklausomą psichologą buvo atmesti. Pareiškėjas nesutinka su tokiu Sprendimu, kadangi vaikas buvo apklaustas sergantis ir be psichologo dalyvavimo (tai pažeidžia Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir VTAPI) 36 straipsnį ir medicininės rekomendacijas), kas pablogino vaiko sveikatos būklę, lėmė pamokų praleidimus ir

prisidėjo prie psichikos sutrikimų išsivystymo. Atsakovės išvados apie tariamą „neigiamą tėvo poveikį“ nėra pagrįstos gydytojų ar kitų specialistų išvadomis, tuo tarpu reali grėsmė kyla iš nepalankios aplinkos, kurią sudaro suaugusieji, su kuriais vaikas nuolat gyvena, ir tai patvirtina medicininė dokumentacija. Be to, vaiko apklausą vykdė tas pats specialistas, dėl kurio veiksmų anksčiau buvo pateiktas pagrįstas nušalinimo skundas, tačiau šis specialistas, nepaisydamas to, dalyvavo procesiniuose veiksmuose ir priėmė naują administracinį sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), kas prieštarauja nustatytiems atsakovės procedūriniais reikalavimams. Atsakovė taip pat nepagrįstai atsisakė tėvui suteikti prieigą prie vaiko asmens duomenų, pažeisdama VTAPI 31 straipsnio nuostatas. Atsakovė viršijo savo administracines galias faktiškai kišdamasi į teismo sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) vykdymą, neturėdama tam teisinių pagrindų. Be to, atsakovė ignoravo esminius įrodymus ir nemotyvavo savo išvadų, kuo pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 10 straipsnį bei pagrindinį vaiko geriausių interesų prioriteto principą. Nurodyti esminiai procedūriniai ir materialieji teisės pažeidimai sukėlė neigiamas teises pasekmes tėvui.

Pareiškėjas skunde išdėsto faktines aplinkybes, susijusias su jo ir vaikų I.J. (gim. (*data neskelbtina*)), L.M. (gim. (*data neskelbtina*)), P.R. (gim. (*data neskelbtina*)) (toliau kartu – ir vaikai) bendravimo galimybėmis, vaikų sveikatos būkle, Tarnyboje vykusiais procesais bei tai, kad nuo (*data neskelbtina*) pareiškėjas praktiškai neturėjo galimybės matytis su vaikais. Taip pat nurodo, kad (*data neskelbtina*) apskundė atsakovės sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir prašė iš naujo nagrinėti pareiškėjo (*data neskelbtina*) Vilniaus miesto socialinių paslaugų centro (toliau – SPC) pateiktą prašymą ir objektyviai įvertinti vaiko situaciją, o (*duomenys neskelbtini*) papildė skundus. Nurodo, kad (*data neskelbtina*) Tarnyba priėmė sprendimą dėl patikrinimo pagal (*data neskelbtina*) pareiškimą (pastaba, Tarnybos (*data neskelbtina*) raštas Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų prašymų“, toliau – raštas Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kuriuo, pasak pareiškėjo, buvo ignoruotas jo (*data neskelbtina*) prašymas prijungti papildomus dokumentus ir kuriame nurodyta, kad patikrinimą vėl vykdys A.B..

Pareiškėjas nurodo, kad (*data neskelbtina*) skundė atsakovės sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), nurodydamas, kad pareiškėjo dukrai neseniai diagnozuoti: (*duomenys neskelbtini*), pateikdamas medicininius dokumentus, patvirtinančius, kad vaikas serga, o jo aplinka yra nepalanki, prašydamas nušalinti A.B., kuri priėmė ankstesnį sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), įtraukti Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigą (toliau – ir VTAKI) kontrolės vykdymui ir, kad nepriklausomas psichologas įvertintų motinos ir trečiųjų asmenų poveikį vaikui (toliau – ir Skundas1). Šiame Skunde1 taip pat nurodė, kad turi įrodymus apie neigiamą motinos poveikį vaikui, patvirtintus susirašinėjimu su dukra nuo (*data neskelbtina*), informavo atsakovę, kad pagal Vilniaus apylinkės teismo sprendimą byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) nuo (*data neskelbtina*) abu tėvai privalo informuoti vienas kitą apie vaiko sveikatos būklę per vieną valandą nuo informacijos gavimo ir užtikrinti prieigą prie medicininių dokumentų. Pareiškėjas nurodo, kad nepaisydama pareiškėjo prašymų, (*duomenys neskelbtini*) A.B. apklausė sergantį vaiką (P.R.) be psichologo, neatsižvelgdama į diagnozes ir vaiko skundus dėl (*duomenys neskelbtini*) bei gydytojų rekomendacijų laikytis tausojančio režimo, ir (*data neskelbtina*) A.B. priėmė sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), remdamasi sergančio vaiko apklausa, nustatė, kad P.R. teisės buvo pažeistos, tačiau formalių pagrindų vaiko apsaugai nebuvo, vietoj to paskirtas šeimos pagalbos poreikio vertinimas; tėvui priskirtos rizikos (gydymo trukdymas, nepagrįsti skundai, privatumo pažeidimas, streso kūrimas), motinai – apsaugos veiksniai (gydymo užtikrinimas, rūpinimasis emocijomis, bendradarbiavimas su specialistais). Skunde nurodo, kad (*data neskelbtina*) atsakovė apribojo pareiškėjo teisę gauti medicininę informaciją ne tik apie P.R., bet ir apie L.M., nustatytą Vilniaus apylinkės teismo sprendimu nuo (*data neskelbtina*) civilinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*). Taip pat, po Tarnybos apklausos pablogėjo vaiko sveikatos būklė, P. nustojo lankyti mokyklą.

Skunde pareiškėjas išdėsto ir kitas faktines aplinkybes, susijusias su jo prašymų nagrinėjimu Tarnyboje, apie tai, kad (*data neskelbtina*) Lietuvos administracinių ginčų komisijai (toliau – LAGK) skundė sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), tačiau 2025 m. gegužės 13 d. sprendimu Nr. 21RE-398 (AG-307/03-2025) byla nutraukta kaip nepriskirtina LAGK kompetencijai, o atsakovė (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) pranešė pareiškėjui, kad nagrinės pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) skundus. Nurodo, kad (*data neskelbtina*) pateikė atsakovei reguliaraus išlaikymo

mokėjimo patvirtinimą, sveikatos pažymą ir tėvystės kurso sertifikatą, susirašinėjimą su P.R., taip pat nurodė, kad motina neatsako į užklausas apie dukrų sveikatą, nepaisydama teismo sprendimo byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Papildymas1). Pareiškėjas taip pat nurodo, kad (*data neskelbtina*) Tarnybai papildė Skundą1, t. y. paneigė C.D. kaltinimus ((*data neskelbtina*) protokole Nr. (*duomenys neskelbtini*)) dėl neigiamo poveikio vaikams, privatumo pažeidimo ir interesų ignoravimo, pavadindamas juos melagingais ir žeminančiais jo garbę, prijungė teismo sprendimus, susirašinėjimą su I.J. ir C.D. bei medicininę išvadą (toliau – ir Papildymas2). Papildomai skunde nurodo, jog (*data neskelbtina*) prašė atsakovės nutraukti jo Papildymo1 nagrinėjimą, nurodydamas, kad teismo sprendimo (Nr. (*duomenys neskelbtini*)) vykdymas priklauso antstolio kompetencijai, taip pat prašė neapklausinti vaikų ir neatskleisti jiems skundų turinio, kad būtų išvengta streso ir atskyrimo, remdamasis P. būklės pablogėjimu po apklausos, pažymėjo, kad Tarnybos įsikišimas gali trukdyti jo (*data neskelbtina*) pradėti mediacijai.

Skundu pareiškėjas ginčija Sprendimą šiais žemiau išdėstytais teisiniais pagrindais.

Pareiškėjas nurodo, kad Tarnyba ignoravo pagrindinius skunduose ir prašymuose nurodytus įrodymus: P.R. ligą apklausos metu (*data neskelbtina*), jos būklės pablogėjimą po apklausos, medicininius dokumentus nuo (*duomenys neskelbtini*), taip pat mokyklos įrašus ir susirašinėjimą su dukra, patvirtinančius jos pablogėjusią savijautą. Atsakovė pažeidė VTAPI 36 straipsnį, neįvykdė jame nustatytų reikalavimų, vaiko apklausa buvo atlikta pažeidžiant medicininės normas ir prieš vaiko teisėtus interesus, kas turėjo įtakos jos situacijos vertinimo objektyvumui. Teigia, kad (*data neskelbtina*), tą pačią dieną, kai sužinojo apie planuojamą apklausą iš rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*), pateikė visus tuo metu turimus medicininius dokumentus ir įrodymus, įskaitant išrašus iš e.sveikatos portalo, ir reikalavo užtikrinti psichologo dalyvavimą apklausoje, nes vaikas turėjo specialiųjų poreikių ir sutrikimų, reikalavimas buvo skirtas apsaugoti vaiko emocinę būklę ir užkirsti kelią jos sveikatos pablogėjimui, tačiau Tarnyba neatsižvelgė į šias aplinkybes, neužtikrino tinkamo ir saugaus bendravimo, apklausą atliko be psichologo. Teigia, jog tai lėmė pablogėjusią vaiko sveikatą, būtinybę atlikti operaciją ir pamokų praleidimus. Nurodo, kad Sprendime nurodyta, jog P. kontaktai su institucijų atstovais kelia jai stresą, nerimą ir psichologinį diskomfortą, pažeidžia jos teisę į emocinį saugumą, įtvirtintą VTAPI 4 straipsnyje. Taigi, vaiko apklausa, atlikta (*data neskelbtina*), neatsižvelgiant į jos sveikatos būklę, užfiksuotą medicininiame dokumentacijoje, pablogino jos psichoemocinę ir fizinę būklę, ką patvirtina medicininiai dokumentai. Pažymi, jog nuo (*data neskelbtina*) skundo iki apklausos (*data neskelbtina*) praėjo 34 dienos, o tai gerokai viršija VTAPI 36 straipsnyje nustatytą trijų darbo dienų terminą. Atsakovė ignoravo pateiktus įrodymus ir turėjo pakankamai laiko išsiaiškinti, ar vaikas turi papildomų specialiųjų poreikių, raidos sutrikimų ir / ar kitų sutrikimų (pvz., klausos pablogėjimą, galvos skausmus) bei priimti sprendimą dėl apklausos datos ir būtinybės ją vykdyti psichologui dalyvaujant. Psichologo dalyvavimas apklausoje buvo būtinas ne tik dėl vaiko ligos, bet ir siekiant įvertinti galimą motinos ar trečiųjų asmenų poveikį vaiko parodymams, taip pat tėvo atskyrimo požymius. Pareiškėjas teigia, kad sergančio vaiko apklausa, neatsižvelgiant į jo būklę ir ypatumus, liudija apie neprofesionalų Tarnybos darbuotojo elgesį, kuris prieštarauja Valstybės tarnautojų etikos kodeksui ir sąžiningo administravimo reikalavimams.

Skunde nurodo, jog Skundu1 pareiškėjas prašė nušalinti A.B., rengusią vertinimą ((*data neskelbtina*) Nr. (*duomenys neskelbtini*)), tačiau ji vėl vertino vaiko situaciją ((*data neskelbtina*) Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kas pažeidžia objektyvumo ir nešališkumo principus, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, taip pat atsakovės vidaus taisyklės, pagal kurias skundas niekada neperduodamas nagrinėti darbuotojui ar jo tiesioginiams pavaldiniams, kurių veiksmai skundžiami. Pareiškėjas teigia, kad psichologo dalyvavimas galėjo sumažinti interesų konflikto riziką. Apklausos metu atsakovė neteisėtai atskleidė vaikui pareiškėjo skundų turinį, pažeisdama konfidencialumo teisę, sukeldama konfliktą tarp tėvo ir vaiko bei pakenkdama jų santykiams. Tokie veiksmai prieštarauja Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) reikalavimams, Europos žmogaus teisių konvencijos (toliau – EŽTK) 8 straipsniui ir vaiko interesų prioriteto principui, įtvirtintam Vaiko teisių konvencijoje.

Pareiškėjas teigia, kad Sprendime pripažįstama, jog vaikai gali būti veikiami emociškai artimų suaugusiųjų, ypač esant tėvų konfliktui, kas kelia lojalumo konflikto riziką, tačiau motinos poveikis

vaiko nuomonei nebuvo nei patvirtintas, nei paneigtas, kas rodo nepakankamą šio aspekto analizės gilumą. Sprendime nurodyta, kad P.R. išreiškė norą neatskleisti pokalbio su specialistais turinio, remdamasi teise į privatų gyvenimą, tačiau, pareiškėjo nuomone, apklausos metu vaikas turėjo rimtų sveikatos problemų, o vėliau – psichoemocinius sunkumus, kas kelia abejonų dėl vaiko gebėjimo savarankiškai suformuluoti tokią teisinę poziciją ir visos procedūros objektyvumo.

Dėl Sprendime nurodytos aplinkybės, kad „susitikimo laikas buvo derinamas su vaiko šeima“ pareiškėjas nurodo, kad greičiausiai buvo derinama su motina, nes su pareiškėju niekas nesusisiekė, todėl pareiškėjas kelia klausimus: kodėl motina atvedė sergantį vaiką į apklausą, kodėl atsakovė nepatikrino motinos dėl vaiko specialiųjų poreikių ir kodėl specialistas neįvertino vaiko sveikatos būklės prieš ar (*data neskelbtina*) susitikimo metu. Pareiškėjas teigia, kad atsakovė pažeidė vaiko interesų prioriteto principą, įtvirtintą VTAPI 4 straipsnyje.

Pareiškėjas teigia, kad atsakovė ignoravo e.sveikatos sistemos medicininius dokumentus, apie vaiko sveikatos būklę, nepaaiškino, kaip pareiškėjo kreipimaisi galėjo sukelti vaikui stresą, nenurodė, kokie konkretūs pareiškėjo veiksmai neva trukdė vaiko gydymui, todėl išvados yra nepagrįstos. Be to, atsakovė be teisinių pagrindų apribojo pareiškėjo teisę gauti medicininę informaciją ir pakeitė teismo nustatytas pareiškėjo pareigas, kas viršija atsakovės kompetenciją. Tarnyba pažeidė: EŽTK 8 straipsnį – teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, įskaitant teisę gauti informaciją apie vaiko sveikatą, Vaiko teisių konvencijos 3 straipsnį, VTAPI 4 ir 36 straipsnius, VAĮ 6, 7 ir 10 straipsnius, teismo sprendimą, kuriuo pareiškėjui suteikta teisė gauti medicininę informaciją apie vaiką. Pareiškėjas nurodo, jog pareiškėjo turimi medicininiai dokumentai nepatvirtina atsakovės kaltinimų dėl netinkamo tėvystės elgesio, gydymo trukdymo ar vaiko privatumo pažeidimo. Priešingai, jie rodo P.R. fizinės ir psichoemocinės būklės pablogėjimą (*duomenys neskelbtini*), susijusį su gyvenamąja aplinka pas motiną ir būtinos medicininės bei psichologinės pagalbos trūkumu. Pareiškėjas teigia, jog Tarnyba, neobjektyviai įvertinusi riziką, ignoravusi duomenis ir paskleidusi nepagrįstus kaltinimus, pažeidė pareiškėjo, kaip tėvo, teises, sąžiningo administravimo principą (VĮA 3 straipsnis), vaiko interesų prioriteto principą (VTAPI 4 straipsnio 1 dalis) ir teisę į privatų bei gerbiamą šeimos gyvenimą (EŽTK 8 straipsnis).

Skunde nurodo, jog iš Sprendimo turinio neišku, kokiais konkrečiais faktais grindžiami rimti kaltinimai pareiškėjui, kaip tėvui, įskaitant teiginius apie „melagingų pranešimų teikimą“ ir „žalos vaikui darymą“. Nurodo, jog šie teiginiai yra prielaidinio pobūdžio („gali daryti įtaką“, „gali kelti grėsmę“), pareiškėjas nesupranta tokio Sprendimo pagrindų. Sprendime nenurodyta, kokiais konkrečiais duomenimis grindžiamas teiginys, kad informacijos pateikimas pareiškėjui gali pakenkti vaikui. Tokių formuluočių naudojimas, kaip „vaiko interesais“, „gali sukelti konfliktą“ ar „gali neatitikti vaiko interesų“, neleidžia suprasti faktinių sprendimo pagrindų ir pažeidžia pareiškėjo teisę į informaciją. Tokie motyvai prieštarauja administracinių aktų pagrįstumo reikalavimams, įtvirtintiems Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje. Rašte trūksta konkrečių faktų, pagrindžiančių kaltinimus pareiškėjui, kas pažeidžia pareigą motyvuoti administracinius aktus, nustatytą VAĮ 10 straipsnyje.

Pareiškėjas nurodo, kad atsakovė atsisakė pareiškėjui suteikti prieigą prie P.R. dokumentų, tuo pažeidžiant jo, kaip teisėto atstovo, teisę gauti informaciją apie vaiką, įtvirtintą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.155–3.156 straipsniuose, taip pat pažeidžia tėvų teisių lygybės principą, BDAR 5 straipsnį, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymą, Tarnybos vidaus taisyklės, taip pat skaidrumo, teisingumo ir objektyvumo principus, įtvirtintus VAĮ. Nurodo, kad vaikų motina I.J. nepateikia informacijos apie vaikus, nesudaro sąlygų jų gydymui tinkamose medicinos įstaigose ir atsisakė mediacijos, kas trukdo vaikų interesų apsaugai. Atsakovė savo ruožtu nesiėmė priemonių skatinti taikų ginčo sprendimą, kas prieštarauja vaiko interesų prioriteto principui. Pareiškėjas teigia, kad atsakovės rekomendacija kreiptis į teismą, užuot pasiūlius taikius sprendimus, didina konfliktą, riboja vaiko kontaktus su tėvu ir prieštarauja vaiko interesų prioriteto principui. Nurodo, kad Tarnyba pažeidė bendradarbiavimo principą (VTAPI 4 straipsnio 9 dalis), nepasiūlė mediacijos ar paramos per kuratorių (VTAPI 4 straipsnio 16 dalis; 31 straipsnio 6–7 dalys; 37 straipsnis), pažeidė ir teismo, kaip kraštutinės priemonės, principą (VTAPI 42 straipsnis).

Pareiškėjas nurodo, jog Tarnybai pateikė du skundus su skirtingomis aplinkybėmis ir reikalavimais, tačiau Skundas1 buvo faktiškai ignoruotas, o Tarnyba klaidingai nurodė, kad pareiškėjas prašė panaikinti sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)*, nors buvo skundžiamas raštas Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Tarnyba formaliai susikoncentravo tik į dokumento numerį, o ne į Skundo1 turinį, nepatikslino pas pareiškėją reikalavimų esmės ir atsisakė nagrinėti, teigdama, kad „prašymo panaikinti neįmanoma“. Toks formalizmas pažeidžia sąžiningo administravimo principus (VIA 3 straipsnis), pareigą padėti pareiškėjui ir pareigą motyvuoti sprendimus (VAĮ 10 straipsnio 5 dalis), galiausiai atėmė iš pareiškėjo teisę į objektyvų ir teisingą skundo nagrinėjimą. Pareiškėjas teigia, kad atsakovė tik iš dalies išnagrinėjo pareiškėjo skundus – dalis reikalavimų liko nenagrinėti arba buvo atmesti formaliai ir nepagrįstai. *(data neskelbtina)* prašymas dėl dokumentų prieigos atmestas be pakankamos motyvacijos; medicininės informacijos prieiga *(data neskelbtina)* nesuteikta, nepaisant teiginio apie „dokumentų pakankamumą“; *(data neskelbtina)* prašymas dėl A.B. nušalinimo ignoruotas; Skundas1 dėl vaiko atskyrimo ir atstovo teisių nagrinėtas paviršutiniškai; *(data neskelbtina)* argumentai klaidingai nepripažinti paneigiančiais kaltinimus; skundas dėl informacijos apie vaikų sveikatą nepateikimo nepagrįstai perinterpretuotas kaip „naujas pranešimas“, nepaisant *(data neskelbtina)* pareiškimo apie klausimo išėjimą už atsakovės kompetencijos ribų. Tokie veiksmai, pareiškėjo vertinimu, pažeidžia jo ir vaikų teises, prieštarauja aukščiau nurodytiems teisės aktams.

Skunde pareiškėjas taip pat nurodo, kad Sprendimu kišamasi į teismo sprendimo (byloje Nr. *(duomenys neskelbtini)*) vykdymą, viršijant atsakovės įgaliojimus ir pažeidžiant nustatytą teismo sprendimų vykdymo tvarką; Tarnyba platina nepagrįstus teiginius apie pareiškėją kaip netinkamą tėvą, taip pat kišasi į jo bendravimą su medicinos įstaigomis ir tai lemia nepagrįstą jo dalyvavimo priimant sprendimus dėl vaikų sveikatos ribojimą, pažeidžia jo, kaip tėvo, teises ir verčia eikvoti išteklius paneigiant melagingą informaciją, apsunkindama jo pareigų vykdymą ir kontaktų su vaikais palaikymą, dėl ko pažeidžiamas atvejo vadybos procesas: jis pradedamas pavėluotai, vėliau nutraukiamas ir neatnaujinamas, kas trukdo laiku teikti pagalbą vaikams. Pareiškėjo teigimu, tokie Tarnybos veiksmai prieštarauja VTAPI, ypač vaiko interesų prioriteto, bendradarbiavimo su abiem tėvais ir savalaikės paramos principams. Pažymi, jog skunde išdėstyti faktai rodo sisteminį pažeidimų ir aplaidaus požiūrio iš atsakovės pusės pobūdį, taip pat galimą interesų konfliktą, susijusį su organizacija „*(duomenys neskelbtini)*“ ir vaikų motina, ir visa tai turi būti vertinama kartu kaip esminis papildomas pagrindas pripažinti Sprendimą neteisėtu ir jį panaikinti, remiantis VAĮ 10 straipsniu ir VTAPI 36 straipsniu. Pareiškėjas atkreipia dėmesį, kad pateiktais atsakovei skundais pirmiausia siekė įgyvendinti savo teisę susipažinti su informacija, esančia dokumentuose, susijusiuose su pareiškėju ir vaikais, tačiau susidūrė su šios teisėtos teisės įgyvendinimo ribojimais. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos pagrindu nurodo, kad Sprendime nenurodyti aiškūs ir konkretūs faktiniai bei teisiniai jo priėmimo pagrindai, pateikti motyvai neleidžia pareiškėjui suprasti, kaip buvo nagrinėjami jo atsakovei pateikti skundai, nes jis neturi prieigos prie dokumentų, kuriais remtasi darant išvadas, o jo pateikti įrodymai atsakovės nebuvo įvertinti. Rašte pateikti argumentai yra abstraktaus pobūdžio, dalis jų pagrįsta prielaidomis, o ne konkrečiais faktais ir teisine argumentacija, todėl Raštas priimtas pažeidžiant VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, kas yra pakankamas teisinis pagrindas jo panaikinimui.

Pareiškėjas 2025 m. liepos 23 d. elektroninėmis ryšių priemonėmis pateikė Komisijai baigiamąją kalbą, išdėstytą raštu, kuria prašo skundą tenkinti skunde išdėstytų argumentų pagrindu, nurodo, jog prašo panaikinti Sprendimą bei sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)*.

Atsakovė Komisijai pateikė atsiliepimą, kuriuo prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, kad pareiškėjas Skundu1 Skyriaus prašė atšaukti *(data neskelbtina)* Skyriaus sprendimą, reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuris yra ne Skyriaus sprendimas, o pačio pareiškėjo Skyriui siųstas raštas „Prašymas dėl anketos IVSVnuo *(duomenys neskelbtini)*“, todėl Tarnyba neturi įgaliojimų naikinti gaunamų raštų ir šis pareiškėjo prašymas negali būti tenkintinas. Taip pat paaiškina, kad Skyrius išnagrinėjo pareiškėjo *(data neskelbtina)* prašymą, reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuriuo jis prašė panaikinti *(data neskelbtina)* vaiko situacijos vertinimo anketą. Skyrius, įvertinęs pareiškėjo gautą informaciją Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kuriame jis pateikia informaciją apie

vaiko susirgimus, priėmė sprendimą (*data neskelbtina*) vaiko situacijos vertinimo sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) pripažinti netekusiu galios, Aprašo 23 punkto pagrindu. Nurodo, kad (*data neskelbtina*) pareiškėjui buvo išsiųstas raštas Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriuo pranešta, kad atsižvelgiant į jo prašymus vaiko situacijos vertinimo anketa (sprendimas) Nr. (*duomenys neskelbtini*) yra panaikinta (pripažinta netekusia galios). Tą pačią dieną pareiškėjas Tarnybai atsiuntė Skundą1, kuriuo nesutiko su Tarnybos atsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) (manytina, kad pareiškėjas suklydo ir omenyje turėjo Tarnybos atsakymą Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ir vėl reikalavo panaikinti vaiko situacijos vertinimo anketą, kuri jau buvo panaikinta. Atsakovė daro išvadą, kad pareiškėjas nesusipažįsta su gautais Tarnybos sprendimais ir Tarnybai siunčia skundus, neatsižvelgdamas į Tarnybos priimtus sprendimus. Pažymi, kad skunde Komisijai (pvz., 17, 19 punktai) vėl remiasi vaiko situacijos vertinimo sprendimu, kuris pripažintas netekęs galios.

Atsakovė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 gegužės 3 d. nutarimu Nr. 328 patvirtintų Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų (toliau – ir Nuostatai), VTAPI 50 straipsnio 1 dalies nuostatų pagrindu nurodo, kad Tarnyba gaunamą informaciją vertina atsižvelgdama, ar gauta informacija sietina su vaiku, kurio situacijos vertinimas yra atliekamas, bei į tai, kaip turima informacija susijusi su vaiko teisių ir geriausių interesų užtikrinimu. Nurodo, jog tai, kad pareiškėjas mano, jog Tarnyba vaiko situacijos vertinimą turi atlikti ne identifikuojant rizikos veiksnius, kurie pažeidžia vaiko teises ir teisėtus interesus, ne nustatant galimai pažeistas vaiko teises, o tiesiog išvadose pasmerkiant vaiko motiną, nedaro Tarnybos priimtų sprendimų negaliojančiais. Teigia, jog Komisijai skundžiama Sprendimo dalis dėl vaiko situacijos vertinimo anketos panaikinimo bei nesutikimo su gautu atsakymu Nr. (*duomenys neskelbtini*) (pastaba, raštas Nr. (*duomenys neskelbtini*)) negali būti ginčo objektas, nes (*data neskelbtina*) pareiškėjui buvo pranešta, kad jo prašymas dėl vaiko situacijos vertinimo anketos pripažinimo netekusia galios dėl papildomos informacijos gavimo yra tenkintas, o Tarnyba neatsako už pareiškėjo veiksmus, kylančius dėl pareiškėjo nesusipažinimo su gaunamais dokumentais.

Nurodytų VTAPI 36 straipsnio 1 dalies bei Aprašo nuostatų, susijusių su vaiko situacijos vertinimu, pagrindu, atsakovė paaiškina, kad pripažinus netekusį galios ankstesnį vaiko situacijos vertinimą, vadovaujantis VTAPI ir Aprašu, (*data neskelbtina*) buvo atliktas naujas vaiko situacijos vertinimas, atsižvelgiant į (*data neskelbtina*) pranešimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (registruotas Tarnyboje (*data neskelbtina*)) bei į (*data neskelbtina*) pareiškėjo papildomą pranešimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir juose pateiktą informaciją. Taigi, paneigtinas teiginys, kad atliekant pakartotinį vaiko situacijos vertinimą, nebuvo atsižvelgta į pareiškėjo (*data neskelbtina*) pranešimą Nr. (*duomenys neskelbtini*). Akcentuoja ir tai, kad atliekant pakartotinį vaiko situacijos vertinimą, buvo išklaudyta vaiko nuomonė, motinos nuomonė, surinkta informacija iš įstaigų, susijusių su vaiku bei atsižvelgta į vaiko tėvo pateiktą informaciją, kaip numato VTAPI 36 straipsnio 1 dalis bei Aprašas. Nurodo pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) skundų prašymus bei argumentus ir pažymi, kad vaiko situacijos vertinimas buvo atliktas laikantis teisės aktų, reglamentuojančių vaiko situacijos vertinimą bei reagavimą į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą. Pažymi, jog su vaiku buvo bendrauta (*data neskelbtina*), o vaikui liga nustatyta buvo (*data neskelbtina*), prieš 20 dienų iki Skyriaus specialistams bendraujant su vaiku; Skyriaus specialistai, bendraujantys su vaiku (išklausančys jo nuomonę, o ne vykdantys apklausą) yra tam specialiai paruošti darbuotojai, išklausę mokymus, dalis jų turi psichologinį išsilavinimą ir sugeba tinkamai išklausti vaiko nuomonę; joks teisės aktas nenumato psichologo privalomo dalyvavimo išklausančiam vaiko nuomonę, atliekant vaiko situacijos vertinimą; vaiko situacijos vertinimo anketose yra pateikiama neiškraipyta vaiko, vaiko motinos ir vaiko tėvo nuomonė ir remiantis ja, bei kita surinkta informacija, yra identifikuojami rizikos veiksniai. Atsakovė teigia, jog tai, kad pareiškėjas nesutinka su vaiko motinos nuomone, vaiko tėvai nebendradarbiauja ir jiems sunku sutarti vaiką liečiančiais klausimais, nedaro pareiškėjo reikalavimo nesivadovauti vaiko bei vaiko (pastaba, motinos) nuomone, priimant sprendimus, teisėtu. Pastebi ir tai, kad prieš bendraujant su vaiku yra teiraujamas asmens, pas kurį (su kuriuo) gyvena vaikas, apie vaiko galėjimą bendrauti su Skyriaus specialistais, o bendraujant su vaiku atsižvelgiama į jo savijautą, išsakytas pastabas. Nagrinėjamu atveju, nei vaiko motina, nei vaikas neišsakė susirūpinimo dėl vaiko sveikatos, o pareiškėjo surinkta informacija apie vaiko sveikatą yra vertinama kaip papildoma informacija.

VTAPI 4 straipsnio 8 dalies, 6 straipsnio nuostatų pagrindu atsiliepime nurodo, kad iš pareiškėjo Komisijai bei Skyriui pateiktos informacijos apie vaiko sveikatą matyti, kad vaiko motina rūpinasi vaiko sveikata – vaikas lankosi gydymo įstaigose, vaiko motina laiku perka vaistus, o tai, kad vaiko tėvas mano, kad tai atliekama netinkamai, nepaneigia fakto, kad vaikas gauna pilnavertį medicininį aprūpinimą. Be to, vaiko tėvas turi suprasti, kad vaikai serga, dėl to jie gali nelankyti mokyklos ir tai nėra laikoma vaiko teisių pažeidimu. Akcentuoja ir tai, kad tėvas nepaneigia fakto, kad vaikas yra gydomas, tačiau reikalauja pripažinti, kad vaiko motina „netinkamai užtikrina vaiko sveikatą“, nenurodydamas konkrečių faktų, o konstatuoja nepriežiūros faktą, remdamasis tik savo nuomone. Pažymi ir tai, kad Skyriaus gauta informacija iš gydymo įstaigų patvirtina faktą, kad motina tinkamai rūpinasi vaiko sveikata, o vaiko ligos nėra susiję su vaiko nepriežiūra ar tėvų veiksmais / neveikimu. Pabrėžia, kad ugdymo ir gydymo įstaigų teiktuose pranešimuose nurodyta, kad vaiko tėvas daro neigiamą įtaką vaikui ir (ar) jo situacijai, savo veiksmais kelia grėsmę vaiko gerovei, t. y. jis nepagrįstai reiškia reikalavimus, neatitinkančius tikrovės, taip trukdydamas ir apsunkindamas galimybes vaikui gauti jam būtinas gydymo paslaugas. Be to, gautą informaciją iš sveikatos priežiūros bei kitų įstaigų tėvas naudoja ne pagal paskirtį, nesilaikydamas vaiko interesų principo, dėl ko daromas neigiamas poveikis ne tik vaiko fizinei sveikatai, bet ir jo emocinei bei psichologinei būsenai. Taip pat informuoja, kad vaikas P.R. Skyriui pateikė prašymą neatskleisti jos pokalbio su Skyriaus specialistu turinio, laikydamasi nuostatos, kad pokalbis buvo privatus ir ji turi teisę į privatų gyvenimą. VTAPI 4 straipsnio nuostatų pagrindu, atsižvelgiant į tai, kad vaikas nuolat įtraukiamas į ginčą tarp vaiko tėvo ir vaiko motinos, P. nuomonės atskleidimas, Skyriaus nuomone, gali būti dar viena konflikto priežastimi. Paaškina, kad Skyriuje (*data neskelbtina*) gautas VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) prašymas, reg. Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriame prašoma padėti susidariusioje situacijoje dėl X.Y. veiksmų, kurie, kaip manoma, gali kelti grėsmę jo dukters P.R. psichikos sveikatai. Pateikta informacija, kad X.Y. ne kartą kreipėsi dėl informacijos apie dukters gydymą ir sveikatos istorijos įrašų gavimo ir gydymo įstaiga išreiškia susirūpinimą, nes X.Y. anksčiau dalijosi kitos dukters L.M. psichikos sveikatos duomenimis su trečiaisiais asmenimis, kas, specialistų nuomone, gali kelti grėsmę vaiko gerovei. Taip pat pažymėjo, kad P.R. būklė pablogėja po vizitų pas tėvą.

Atsiliepimu dėl pareiškėjo skundo 62 punkte išsakytų teiginių, kad Tarnyba kišasi į pareiškėjo ir dukters privatų gyvenimą, nurodo, kad Tarnyba atliko vaiko situacijos vertinimą būtent tėvo pranešimų pagrindu. Teigia, kad remiantis VTAPI, Aprašu, vaiko situacijos vertinimas atliekamas išklausus ne tik vieno vaiko, dėl kurio gaunamas pranešimas, bet visų šeimos vaikų nuomonę, įvertinama jų gyvenamoji aplinka, taip nustatant, ar nėra pažeidžiamos jų teisės ir / ar teisėti interesai, nėra kilę grėsmės jų sveikatai ir saugumui. Teisėti Tarnybos veiksmai bei valstybės jai deleguotų funkcijų atlikimas, net ir keliantis neigiamas emocijas vaiko tėvams, negali būti vertinami kaip neteisėti veiksmai. Tarnyba privalo reaguoti į visus pranešimus apie galimus vaiko teisių pažeidimus, atlikdama vaiko situacijos vertinimą ir, esant būtinybei, užtikrinant vaikui saugią aplinką.

Dėl pareiškėjo skundo 55, 56 punktų pažymi, kad bendravimas su vaikais atliekant vaiko situacijos vertinimą yra imperatyviai numatytas VTAPI, Tarnyba nėra ikiteisminio tyrimo institucija, neatlieka vaikų apklausų, o išklauso jų nuomonę; Tarnyba neatlieka antstolio funkcijų ir nesikiša į teismo nutarčių vykdymą. Pareiškėjas nepateikia jokių konkrečių faktų, pagrindžiančių jo teiginius. Akcentuoja, kad pareiškėjas skundo Komisijai 66, 67 punktuose įvardina, kad vaikas turi specialiuosius poreikius, ir informuoja, kad apie tokius poreikius, nustatytus gydymo įstaigų, Tarnyba nėra informuota, o bendravimui su vaiku neprieštaravo nei vaiko motina, nei pats vaikas. Tėvas nesiekė vaiko nuomonės išklauso, o atvirksčiai, norėjo, kad vaiko nuomonė nebūtų išklaudyta, kas prieštarauja VTAPI, Aprašui, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikai. Pažymi, kad pareiškėjas skundo 74 punkte piktinasi, kad vaikui buvo esą atskleistas tėvo pranešimo turinys („apklausos metu VTAS neteisėtai atskleidė vaikui pareiškėjo skundų turinį, pažeisdama konfidencialumo teisę, sukeldama konfliktą tarp tėvo ir vaiko, bei pakenkdama Jų santykiams“), nors skundo 74 punkte pareiškėjas piktinasi, kodėl vaikui pateikta informacija, o kituose punktuose piktinasi, kodėl jam nėra teikiama vaiko ir vaiko motinos nuomonė; tėvas konstatuoja, kad informacijos apsikeitimas kenkia jų santykiams. Atsakovės vertinimu, tai rodo, kad pareiškėjo teiginiai yra nepagrįsti, prieštaraujantis vienas kitam.

Atsakovė atsiliepime nurodo Sprendime konstatuotas aplinkybes dėl sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nustatytų vaiko teisių pažeidimų, Skyriaus kreipimosi į Vilniaus miesto socialinių paslaugų centrą, dėl atvejo vadybininko šeimai paskyrimo ir pagalbos suteikimo. Nurodo, jog pareiškėjui Sprendime buvo paaiškinta, kaip atliekamas vaiko situacijos vertinimas, pateikta informacija, kad (*data neskelbtina*), remiantis jo prašymu dėl pakartotinio vaiko situacijos vertinimo, buvo susitikta su vaiku, kad nepastebėta, kad vaikas sirgtų, ir negauta informacija iš vaiko motinos, kuria remiantis Skyriaus specialistai nebūtų galėję susitikti su vaiku. Pažymi ir tai, kad ugdymo įstaiga nepatvirtino faktų, kad dėl vaiko nelankytų pamokų būtų sutrikęs vaiko ugdymas, ar vaiko pamokų nelankymo priežastis nebūtų paaiškinta vaiko motinos. Remiantis iš gydymo ir ugdymo įstaigų gauta informacija, bei išklaudus vaiko, jo tėvų nuomonę, Skyrius nenustatė, kad būtų pažeistos vaiko teisės į gydymą bei ugdymą.

Dėl Sprendimo dalies dėl informacijos nepateikimo, atsakovė nurodo, kad dėl nepilnametės P.R. sveikatos duomenų teikimo jos tėvui X.Y. vadovautasi Lietuvos Respublikos teisės aktais ir BDAR, jautrios asmens sveikatos informacijos teikimas tretiesiems asmenims yra reglamentuotas ir ribojamas, siekiant apsaugoti paciento teises bei interesus. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 ir 9 straipsnių, Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalies, 10 straipsnio 1 dalies, VTAPI 4 straipsnio, 10 straipsnio 2 dalies, 31 straipsnio, BDAR 5 straipsnio, 6 straipsnio 1 dalies, 9 straipsnio 2 dalies f punkto, 14 straipsnio nuostatų pagrindu informuoja, kad Tarnyba nėra vaiko sveikatos duomenų valdytoja, sveikatos duomenų valdytojas yra vaiko sveikatos priežiūros įstaiga, į kurią vaiko tėvas turi teisę kreiptis ir ji, atsižvelgiant į vaiko interesą nepatirti neteisėtų veiksmų dėl jos duomenų naudojimo ir į galimą žalą jos sveikatai ir saugumui, suteikiant šiuos duomenis net vaiko atstovams pagal įstatymą, teikia duomenis arba ne. Tarnyba, įvertinusi vaiko situacijos vertinimo sprendime pateiktą informaciją nustatė, kad apie vaiko sveikatą informacija pateikta pakankama apimtimi. Pažymi ir tai, kad remiantis Aprašu, atliekant vaiko situacijos vertinimą, skyrium gyvenančių vaiko tėvų nuomonė surašoma skirtingose duomenų anketose, taip išsaugant jų konfidencialumą ir sumažinant konflikto tarp skyrium gyvenančių tėvų riziką. Pažymi, kad neteisingai teigia pareiškėjas skundo 31 punkte, kad Tarnyba apriboja jo teisę gauti medicininę informaciją, nes atsakovė nėra teismo įpareigota teikti nustatytą informaciją pareiškėjui, pareiškėjas gauna informaciją, kuri yra pateikta vaiko situacijos vertinimo sprendime, kaip tai numato Aprašo 21 punktą. VTAPI 4 straipsnio 1 punkto pagrindu nurodo, kad Sprendime buvo paaiškinta, kodėl nebuvo pareiškėjui pateikta vaiko ir motinos išsakytos nuomonės (būtent asmenų asmeniniai pastebėjimai, nuomonė). Pažymi, kad ir pats pareiškėjas skundo 10 punkte pateikia vaiko jam siųstas žinutes, rodančias, kad vaiko ir tėvo santykiai yra konfliktiški, vaikas bijo tėvo.

Dėl pareiškėjo skundo dalies dėl Skyriaus specialistės nušalinimo atsakovė atsiliepime nurodo VAĮ 16 straipsnio, 24 straipsnio nuostatas ir pažymi, kad specialistų nušalinimo pageidavimą yra išreiškęs tik Pareiškėjas, to nėra išreiškusi nei vaiko motina, nei pats vaikas. Skyriaus specialistai, atliekantys vaiko situacijos vertinimą, yra valstybės tarnautojai, kuriems keliami aukšti kvalifikacijos ir etikos reikalavimai. Nurodo Sprendime išdėstyta aplinkybes šio pareiškėjo prašymo atžvilgiu ir nurodo, jog peržiūrėjusi ir įvertinusi pareiškėjo skundo nagrinėjimo metu gautus duomenis, negauta objektyvių duomenų, patvirtinančių, jog Skyriaus vyriausioji specialistė, vykdydama jai pavestas funkcijas, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėtų moralinį įsipareigojimą kurio nors iš pareiškėjo šeimos narių naudai, kas nesudaro pagrindo konstatuoti, jog, nagrinėjamu atveju, vyriausioji specialistė veikė šališkai, kryptingai ar sąmoningai prieš teisingą vaiko situacijos įvertinimą ar atliekant kitus susijusius veiksmus.

Pažymi, kad pareiškėjas dėl sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) jau buvo kreipęsis į LAGK, kuri 2025 m. gegužės 13 d. priėmė sprendimą administracinėje byloje Nr. AG-307/03-2025 ir bylą pagal pareiškėjo skundą nutraukė kaip nepriskirtiną LAGK kompetencijai. Atsakovė atsiliepime nurodo Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką dėl tarpinių viešojo administravimo subjekto priimamų dokumentų ir dėl pareiškėjo skundžiamo Sprendimo konstatuoja, kad jis yra dėl vaiko situacijos vertinimo atlikimo ir sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*), t. y. Skyrius priėmė tarpinį administracinį aktą, šeimai nesukeliantį jokių teisinių pasekmių ar įpareigojimų. Skyrius, remiantis

surinkta informacija, atliko vaiko situacijos vertinimą, identifiko rizikos veiksnius, tačiau tai nenustato jokių teisinių įpareigojimų pareiškėjui.

Atsakovė 2025 m. liepos 23 d. elektroninėmis ryšių priemonėmis pateiktu raštu prašo Komisiją skundą atmesti kaip nepagrįstą, papildomai nurodo, jog sprendžiant dėl Sprendimo teisėtumo pareiškėjo papildomi dokumentai, kurie teikti pareiškėjui po skundžiamo Sprendimo, išeina iš skundo nagrinėjimo ribų.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai. Pareiškėjas prašė bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka. Atsakovė neprieštaravo, kad byla būtų nagrinėjama rašytinio proceso tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (*data neskelbtina*) rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų (*duomenys neskelbtini*) skundų bei (*duomenys neskelbtini*) papildymų“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjas (*data neskelbtina*) prašymu, (*data neskelbtina*) prašymu su papildomais dokumentais bei (*data neskelbtina*) prašymu su papildomais dokumentais kreipėsi į atsakovę.

Tarnybos Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyriaus (toliau – Skyrius) (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) pareiškėjas buvo informuotas, jog atsižvelgiant į pareiškėjo pateiktą informaciją, Skyrius priėmė sprendimą atlikti naują vaiko situacijos vertinimą.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) elektroninių ryšių priemonėmis pateikė skundą, kuriuo, atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes bei pateiktus dokumentus, prašė: atšaukti (*data neskelbtina*) sprendimą (Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ir priimti naują, atsižvelgiant į pareiškėjo prašymus ((*duomenys neskelbtini*)); pašalinti A.B. iš tyrimo dėl interesų konflikto; įtraukti VTAKĮ, kad kontroliuotų tyrimą (dėl Skyriaus konflikto); paskirti nepriklausomą psichologą, įvertinantį motinos ir trečiųjų asmenų įtaką vaikui. Pareiškėjas Skunde1 atkreipė dėmesį, jog rašte Nr. (*duomenys neskelbtini*) nenurodomas jo (*data neskelbtina*) skundas bei juo atsakovei teikti duomenys su svarbia informacija, nesutinka, kad A.B. vykdytų tyrimą, nes jos veiksmus kvestionuoja VTAKĮ, nurodė, kad egzistuoja interesų konfliktas su Tarnyba, todėl būtina, kad VTAKĮ perimtų tyrimo kontrolę, išdėstė aplinkybes dėl galimai vieno iš tėvų sąmoningai formuojamo neigiamo kito tėvo įvaizdžio, todėl tiksliai įvertinti situaciją turi nepriklausomas psichologas, nesusijęs su atsakove (dėl galimo ryšio su (*duomenys neskelbtini*), kurie bendradarbiauja su vaikų motina ir Tarnyba), informavo apie tėvų teisių pažeidimą dėl informacijos teikimo bei Skyriaus veiksmais (neveikimu) pažeistas teisės aktų nuostatas.

Tarnybos Skyrius (*data neskelbtina*) atliko vaiko situacijos vertinimą ir priėmė sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriuo nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai pagalbos poreikį. Vertinimą atliko ir sprendimą pasirašė Skyriaus vyr. specialistė A.B.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) kreipėsi į VTAKĮ su skundu dėl Skyriaus veiksmų, atliktų (*data neskelbtina*) (toliau – ir Skundas2). Šiuo skundu pareiškėjas iš esmės ginčijo sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagrįstumą ir teisėtumą šių argumentų pagrindu: darbuotojai bendravo su vaiku, neįvertindami jo sveikatos būklės ir galimybių objektyviai dalyvauti apklausoje; sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) parengė Skyriaus darbuotoja A.B., dėl kurios pareiškėjas teikė prieštaravimus; nėra pateiktos vaiko ir mamos nuomonės; kaltinimai pareiškėjui nepagrįsti konkrečiais įrodymais, prieštarauja oficialiai korespondencijai; informacija apie pareiškėjo skundus buvo perduota vaikui be pareiškėjo sutikimo.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) kreipėsi į VTAKĮ su išsamesniu skundu dėl Skyriaus veiksmų, atliktų (*data neskelbtina*) (toliau – ir Skundas3). Šiuo skundu pareiškėjas iš esmės ginčijo sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagrįstumą ir teisėtumą Skunde2 išdėstytų argumentų pagrindu, papildydamas faktinėmis aplinkybėmis.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) kreipėsi į VTAKĮ su patikslintu skundu dėl Sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Skundas4). Šiuo skundu pareiškėjas ginčijo sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) dėl procedūrinių pažeidimų.

VTAKĮ (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) prašė atsakovę pagal kompetenciją įvertinti pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) skunduose nurodytas aplinkybes bei Skyriaus veiklą, pateikti paaiškinimą.

Tarnyba (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų (*duomenys neskelbtini*) skundų“ informavo pareiškėją, kad nebenagrinėja pareiškėjo skundų, nes skundą dėl to paties klausimo nagrinėja LAGK, jai pateiktas skundas ir atsakovei teikti skundai iš esmės tapatūs.

Tarnyba, išnagrinėjusi pareiškėjo (*data neskelbtina*) prašymą, (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų (*duomenys neskelbtini*) prašymo“ informavo pareiškėją, kad pareiškėjo skundų nagrinėjimas atnaujinamas.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) atsakovei papildomai pateikė dokumentus dėl alimentų mokėjimo, dėl pareiškėjo psichikos sveikatos būklės įvertinimo, dėl baigtų pozityvios tėvystės kursų, dėl galimo jo teisių pažeidimo ir teismo sprendimo nevykdymo, susijusio su informacijos apie vaikų sveikatą neteikimu.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) pateikė atsakovei papildomus paaiškinimus bei dokumentus dėl (*data neskelbtina*) posėdžio protokole Nr. (*duomenys neskelbtini*) fiksuotų Tarnybos atstovės teiginių nepagrįstumo, faktinių aplinkybių neatitikimo, dėl vaikų motinos bendravimo tvarkos pažeidimų, konstatuotų teismo sprendimuose, dėl pareiškėjo pastangų užtikrinti bendravimą su vaikais, tinkamą gydymą ir geras gyvenimo sąlygas, dėl pareiškėjo gebėjimo užtikrinti vaikams tinkamas fizines ir emocines sąlygas, dėl Tarnybos specialistės C.D. veiksmų, dėl duomenų apie vaikus neatskleidimo.

Atsakovė (*data neskelbtina*) priėmė skundžiamą Sprendimą. Jame išdėstė su pareiškėjo Skundo1, Skundo2, Skundo3, Skundo4 bei Papildymo1, Papildymo2 (toliau visi kartu – ir Skundai) gavimu bei nagrinėjimu susijusias faktines aplinkybes. Dėl Skundo1 1 reikalavimo atsakovė atkreipė dėmesį, kad numeriu Nr. (*duomenys neskelbtini*) yra registruotas pareiškėjo Skyriui pateiktas (*data neskelbtina*) „Prašymas dėl anketos 1VSV- nuo (*data neskelbtina*)“, todėl Tarnyba jo panaikinti negali, o susipažinus su Tarnybos duomenų valdymo sistemoje (toliau – DVS) esančiais duomenimis nustatyta, kad į pareiškėjo (*data neskelbtina*) kreipimąsi „Prašymas dėl anketos 1VSV- nuo (*data neskelbtina*)“ Nr. (*duomenys neskelbtini*) Skyrius pareiškėjui atsakė (*data neskelbtina*) raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl Jūsų prašymų“, todėl Skyrius vertino, jog pareiškėjas prašo panaikinti Skyriaus (*data neskelbtina*) rašte Nr. (*duomenys neskelbtini*) nurodytą (*data neskelbtina*) Vaiko situacijos vertinimo sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir, atsižvelgiant į pareiškėjo (*data neskelbtina*) skundą su (*duomenys neskelbtini*) papildymais, atlikti naują vaiko situacijos vertinimą. Nurodė, kad Skyrius raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) tenkino pareiškėjo (*data neskelbtina*) prašymą – (*data neskelbtina*) atliko naują vaiko situacijos vertinimą Nr. (*duomenys neskelbtini*), todėl Tarnybos vertinimu, nėra teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjo Skundą1 dalyje dėl Skyriaus (*data neskelbtina*) rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo. Nustatyta, kad Skyriaus (*data neskelbtina*) naujas vaiko situacijos vertinimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) atliktas būtent pagal pareiškėjo (*data neskelbtina*) pranešimą (reg. (*data neskelbtina*) Nr. (*duomenys neskelbtini*)) bei (*data neskelbtina*) papildomą pranešimą (reg. Nr. (*duomenys neskelbtini*)).

Sprendime dėl (*data neskelbtina*) vaiko situacijos vertinimo sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*)) panaikinimo atsakovė išdėstė pareiškėjo skunduose nurodytas aplinkybes ir nurodė, jog Skundų nagrinėjimo metu nustatyta, kad (*data neskelbtina*) išraše iš sveikatos įstaigos fiksuota, kad vaikui rekomenduotas gydymas tęsti (*duomenys neskelbtini*), atkreiptas dėmesys, kad vaiko nuomonė buvo išklaudyta (*data neskelbtina*), t. y. praėjus 20 kalendorinių dienų nuo vaiko sveikatos būklės, aprašytos (*data neskelbtina*) išraše iš sveikatos įstaigos, o įrodymų, kad tokia būklė išklaudyta vaiką vis dar tęsėsi, pareiškėjas nepateikė, be to, Tarnyba savo kompetencijos ribose vertina, jog vaiko sveikatos būklė nebuvo tokia sunki (prieš 20 dienų (*duomenys neskelbtini*)), kad dėl jos vaiko išklaudytas galėtų vaikui sukelti kokią nors žalą. Dėl galimai Skyriaus uždelsto reagavimo į pareiškėjo (*data neskelbtina*) pranešimą

(reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*), toliau – ir Pranešimas) atsakovė, VTAPI 36 straipsnio, Nuostatų bei Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019-12-30 įsakymu Nr. A1-803 (toliau – ir Aprašas), 15 punkto nuostatų pagrindu nurodė, kad Skyrius (*data neskelbtina*) gavęs iš pareiškėjo Pranešimą su vaiku susitiko (*data neskelbtina*) (*(data neskelbtina)*) vaiko situacijos vertinimo duomenų anketa Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Skundų nagrinėjimo metu Skyrius (*data neskelbtina*) pateikė papildomus žodinius paaiškinimus, kad susitikimo laikas buvo derinamas su vaiko šeima. Atsakovė vertino, kad atsižvelgiant ir į vaiko sveikatą, buvo objektyvios priežastys su vaiku susitikti vėliau nei per 3 darbo dienas nuo Pranešimo gavimo dienos. Atsakovė, atsižvelgdama į pareiškėjo Skundų argumentus, sprendė, kad ir paties pareiškėjo vertinimu, dėl vaiko sveikatos būklės ankstesnis vaiko išklauskymas nebūtų atitikęs pareiškėjo vaiko interesų. Atsakovė pažymėjo ir tai, kad nuo vaiko nuomonės išklauskymo duomenų priklausė ir tolimesni Skyriaus veiksmai (reikiamos informacijos surinkimas iš sveikatos, ugdymo įstaigų), nepaneigiant VTAPI 36 straipsnyje reglamentuojamo termino, teisinis reguliavimas taip pat įpareigoja visus sprendimus priimti geriausiai vaiko interesais, todėl Tarnybos vertinimu, nagrinėjamu atveju Skyrius turėjo objektyvų pagrindą atlikti veiksmus dėl vaiko nuomonės išklauskymo vėliau nei numato teisės aktai, o atliktas vaiko nuomonės išklauskymas neprieštaravo vaiko geriausiems interesams bei nepažeidė vaiko teisės į sveikatą ar tinkamą aplinką.

Sprendime taip pat nurodė, jog nustatyta, kad Skyrius, vertindamas vaiko situaciją pagal pareiškėjo pranešimus ir nurodytas aplinkybes, kreipėsi į sveikatos priežiūros bei ugdymo įstaigas, rinkdamas informaciją, aktualią vaiko situacijai vertinimui, gauti atsakymai. Įvertinus kompetentingų institucijų atsakymų turinį, nenustatyta, jog Skyriuje būtų gauta duomenų, patvirtinančių, jog motina vaiko sveikata nesirūpino ar rūpinosi netinkamai, tai pat informacija iš ugdymo įstaigos nepatvirtino, kad būtų kilę nesklaidumų dėl pamokų praleidimo ar nelankymo, t. y., kad būtų neužtikrinta vaiko teisė į ugdymą. Tarnyba nustatė, kad Skyrius (*data neskelbtina*) vaiko situaciją vertino remdamasis Skyriuje surinkta informacija iš vaiko sveikatos bei ugdymo įstaigų, nepilnamečio vaiko ir jo tėvų nuomonėmis bei paaiškinimais. Sprendime atsakovė nurodė, jog VTAPI 36 straipsnio 1 dalies, Aprašo 25 – 29 punktų nuostatas, išdėstė (*data neskelbtina*) vaiko situacijos vertinimo metu nustatytus rizikos ir apsaugos veiksnius, Sprendime Nr. *(duomenys neskelbtini)* nustatytus vaiko teisių pažeidimus iš tėvo pusės, tai, kad nustatyta būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir šeimai poreikį, nes reikalinga pagalba užtikrinti vaikui emociškai ir fiziškai saugią aplinką, kreiptis į specialistus emocinių įgūdžių gilinimui, atsižvelgti į vaiko norus ir interesus, kad nustatytas reikalingumas vaiko tėvui konsultuotis su psichologu pozityvios tėvystės klausimais, sąmoningumo gilinimui, prisiimti atsakomybę už procesus, į kuriuos įtraukiamas vaikas, kilusias problemas spręsti teismo keliu. Atsakovė nurodė, kad Skundų nagrinėjimo metu nustatyta, jog Skyrius, vadovaudamasis VTAPI 37 straipsniu ir Aprašo 35 punktu, (*data neskelbtina*) raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* kreipėsi į SPC dėl atvejo vadybininko šeimai paskyrimo ir pagalbos suteikimo, o vadovaujantis Aprašo 21 punktu, pareiškėjas su Sprendimu Nr. *(duomenys neskelbtini)* (*data neskelbtina*) supažindintas el. paštu teisės aktais numatytais terminais. Pažymėjo Aprašo 23 punktą ir nurodė, jog Tarnyba vertino, kad (*data neskelbtina*) P.R. situacijos vertinimas atliktas tinkamai, rizikos ir apsaugos veiksniai paremti Skyriuje gautais dokumentais. Atsakovė, išnagrinėjusi Skyriaus surinktą informaciją vertinant vaiko situaciją, pažymėjo, kad Sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)* laikytinas tinkamai motyvuotas, turi faktinį ir teisinį pagrindimą, todėl nėra teisinio pagrindo jį naikinti.

Dėl pareiškėjui nepateiktos informacijos atsakovė Sprendime nurodė VTAPI 4 straipsnio, 10 straipsnio 2 dalies, 31 straipsnio, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.170 straipsnio 5 dalies nuostatas. Pažymėjo, kad Skyriuje (*data neskelbtina*) buvo gautas pareiškėjo prašymas (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) pateikti pareiškėjui dokumentą, kuriame fiksuotas pokalbių su pareiškėjo dukra ir jos motina turinys (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*) bei pateikti viešosios įstaigos (toliau – VŠĮ) (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) informaciją (reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)* ir reg. Nr. *(duomenys neskelbtini)*). Skyrius (*data neskelbtina*) atsakymu Nr. *(duomenys neskelbtini)* pareiškėjui paaiškino, dėl kokių priežasčių negali pateikti minėtų dokumentų – dėl vaiko interesų pagal VTAPI 4 straipsnio nuostatas, jog priimant sprendimus ar imantis bet kokių veiksmų, susijusių su vaiku, svarbiausia – geriausi vaiko interesai bei motinos asmens duomenų apsaugos ir privataus

gyvenimo neliečiamumo. Nurodė, jog Skyrius minėtame atsakyme pažymėjo, kad pareiškėjo dukra Skyriui pateikė prašymą neatskleisti jos pokalbio su Skyriaus specialistu turinio, laikydamosi nuostatos, kad pokalbis buvo privatus, ir ji turi teisę į privatų gyvenimą. Skyrius nurodė, jog atsižvelgė į pareiškėjo dukters prašymą informacijos pareiškėjui neatskleisti bei į tai, kad konfliktiška situacija pareiškėjo šeimoje yra itin užsitęsusi, vaikas nuolat įtraukiamas į ginčą tarp pareiškėjo ir vaiko motinos, o P. nuomonės atskleidimas, Skyriaus nuomone, gali būti dar viena konflikto priežastimi. Taip pat Skyrius minėtame atsakyme paašškino, kad teikdamas VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) progimnazijai prašymus dėl informacijos apie pareiškėjo dukrą pateikimo, išipareigojo gautą informaciją laikyti konfidencialia ir naudoti tik tarnybiniais tikslams, dėl to iš minėtų ugdymo ir gydymo įstaigų gautos informacijos Skyrius negalėjo pareiškėjui perduoti, jos prašant kitiems, ne Tarnybos funkcijoms atlikti, tikslams. Tarnyba pažymėjo, kad Sprendime Nr. (*duomenys neskelbtini*) nustatyti rizikos ir apsaugos veiksniai, vaiko teisių pažeidimai pagrįsti surinktos informacijos ir dokumentų turiniu. Tarnyba, įvertinusi minėtų dokumentų turinį bei Skyriaus atsakyme nurodomą informaciją, sprendė, kad Skyrius turėjo teisę ir pagrindą vertinimui, jog P. ir jos mamos nuomonės, o taip pat VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) pateiktos informacijos atskleidimas konkrečiu atveju gali neatitikti vaiko interesų. Tarnyba ir (ar) jos teritorinis skyrius, siekdami užtikrinti asmenų interesų pusiausvyrą, bei vertindami šeimos situacijos aplinkybes vaiko interesų požiūriu, visų pirma privalo vadovautis vaiko saugumo, apimant ir emocinio saugumo, prioritetu. Atsakovė vertino, kad Sprendime Nr. (*duomenys neskelbtini*) pateikta informacija apie vaiką yra laikytina pakankamos apimties. Papildomai pažymėjo, kad LAGK 2025 m. gegužės 6 d. sprendimu Nr. P-281 dėl bylos medžiagos pripažinimo nevieša minėta (*data neskelbtina*) VSV duomenų anketa Nr. (*duomenys neskelbtini*), sveikatos bei ugdymo įstaigų informacija taip pat buvo pripažinta nevieša ir pareiškėjui neteiktina.

Atsakovė Sprendime dėl psichologo paskyrimo nurodė VTAPI 36 straipsnio 1 dalies nuostatas, sutiko, jog vaikai gali būti paveikūs, o suaugę žmonės, prie kurių vaikai yra emociškai prisirišę, gali jiems daryti poveikį formuodami tam tikras nuostatas, ypač, jeigu tėvų tarpusavio santykiai yra konfliktiški, vaikas išgyvena lojalumo konfliktą. Nurodė, kad Skyriaus specialistai (turintys psichologo ar kitokį išsilavinimą, kurie vertina vaikų situacijas), išklausydami vaiko nuomonę ir ją fiksuodami gali atkreipti dėmesį arba fiksuoti galimus požymius, kurie gali rodyti, kad vaiko nuomonei galimai yra daromas poveikis, tačiau kartu Tarnyba akcentavo, kad Skyriaus specialistai vaikų psichologinio vertinimo bei įtakos, daromos vaiko nuomonei ir (ar) vaikas iš tiesų buvo nuteikinėjamas, nenustatinėja, kadangi įtaką, daromą vaiko nuomonei, objektyviai gali nustatyti tik specialių žinių turintys ekspertai, atlikdami teismo psichologijos ir / ar teismo psichiatrijos ekspertizę, kurią atlieka licencijuota ekspertinė įstaiga, esant byla nagrinėjančio teismo įpareigojimui. Teismui, nagrinėjančiam tėvų ginčus dėl vaiko, nusprendus, jog byloje reikalinga įvertinti vaiko prisirišimą prie tėvų ir / ar nustatyti, ar vaikas patyrė / patiria kurio nors iš tėvų įtaką, su tikslu formuoti (neigiamas) nuostatas kito iš tėvų atžvilgiu, vaikui skiriama teismo psichologijos / teismo psichiatrijos ekspertizė. Ekspertizės išvados gali pateikti papildomą vertinimą dėl vaiko brandos, jo gebėjimo savarankiškai išreikšti nuomonę bei galimos įtakos vaiko nuomonei. Atsakovė pažymėjo, kad ir tie Tarnybos darbuotojai, kurie turi kitą nei psichologo išsilavinimą, geba išklausti vaiko nuomonę, šiuo klausimu yra nuolat keliami darbuotojų kvalifikacija. Tarnybos vertinimu, esant tėvų nesutarimams ir (ar) itin aukšto tėvų konfliktiškumo santykiams, iki kol civilinė byla bus išnagrinėta iš esmės, Skyrius, atsižvelgdamas į tėvų teisę bendrauti su vaiku, tačiau ir visapusiškai įvertinęs geriausius vaiko interesus, turėtų apsvarstyti galimybę pasiūlyti tėvams nustatyti konkrečią bendravimo su vaiku tvarką ir būdus (įskaitant galimybę įtraukti tarpininką – psichologą, dalyvauti vaikų ir tėvų susitikimuose, taip pat nustatyti pereinamąjį laikotarpį vaiko ir tėvo ryšio atkūrimui, susitikimus / bendravimą organizuoti vaizdo pokalbių būdu), taip pat įvertinti galimybę paraginti tėvus kreiptis į teismą su prašymu pakeisti tėvo bendravimo su vaiku tvarką, pateikiant teismui konkrečius siūlymus, ir (ar) pateikti rekomendacijas vaiko tėvams kreiptis į teismą dėl bendravimo su vaiku tvarkos pakeitimo laikinosiomis apsaugos priemonėmis iki bus išnagrinėta civilinė byla. Kartu Tarnyba atkreipė dėmesį į tai, kad tėvų tarpusavio konfliktai yra pagrindinė problema, daranti tiesioginį ir neigiamą poveikį vaiko emocinei gerovei bei teisių užtikrinimui, todėl tėvų tarpusavio

nesutarimai turi būti sprendžiami kuo skubiau ir konstruktyviai, gerbiant vienas kito nuomonę, kuriant pagarbią bei konstruktyvią bendravimo kultūrą, o esant nesutarimams – siekti susitarimo per dialogą. Vaikų atstovai skatintini kreiptis į specialistus (psichologą, mediatorių), kad būtų pasiekti abiem tėvams priimtini sprendimai dėl vaiko ir atitinkantys vaiko interesus. Priešingu atveju, akivaizdus tėvų ar vieno iš jų nusistatymas prieš kitą iš tėvų, negatyvios informacijos vaikui teikimas, vaiko įtraukimas į tarpusavio santykių aiškinimąsi ir pan., pažeidžia vaiko teisę augti saugioje aplinkoje, vaiką emociškai traumuoja, taip sudarant prielaidas psichologinio smurto vaiko atžvilgiu apraiškoms. Tarnyba nurodė, jog neturi pagrindo tenkinti pareiškėjo prašymo dėl psichologo paskyrimo motinos ar kitų asmenų įtakos vaikui vertinimui, bei kartu ragina pareiškėją atkreipti dėmesį į tėvų kooperavimosi pareigą dėl pareiškėjo bendravimo su dukra. Tinkamas bendravimo su vaiku procesas apima ne tik susilaikymą nuo aktyvių veiksmų, apsunkinančių bendravimą su vaiku, bet ir pareigą imtis reikiamų priemonių, kad būtų realiai pasiekiamas rezultatas – vaiko ir skyrium gyvenančio tėvo kontaktas, jų tarpusavio ryšio atkūrimas ir palaikymas bei teigiamo tarpasmeninio santykio su vaiku puoselėjimas. Atskirai gyvenančio tėvo ryšys su vaiku stiprintinas kuriamu tarpusavio tėvo ir vaiko pasitikėjimu ir pagarba vaikui, jo nuomonei, jausmams bei su tėvais pasidalinamai informacijai grįstu santykiu.

Dėl specialistės nušalinimo Sprendime nurodė interesų konfliktui konstatuoti aktualią teismų praktiką bei teisės normas. Taip pat pažymėjo, jog peržiūrėjusi ir įvertinusi pareiškėjo Skundų nagrinėjimo metu gautus duomenis, negauta objektyvių duomenų, patvirtinančių, jog Skyriaus vyriausioji specialistė A.B. vykdydama jai pavestas funkcijas būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėtų moralinį įsipareigojimą kurio nors iš pareiškėjo šeimos narių naudai, kas nesudaro pagrindo konstatuoti, jog nagrinėjamu atveju vyriausioji specialistė veikė šališkai, kryptingai ar sąmoningai prieš teisingą vaiko situacijos įvertinimą ar atliekant kitus susijusius veiksmus. Atsakovė pažymėjo ir tai, kad pareiškėjas nepateikė objektyvių duomenų, kurie sudarytų pagrindą vertinti dėl valstybės tarnyboje dirbančio asmeninio suinteresuotumo, kuris turėtų būti ne hipotetinis, o realus ir akivaizdus. Nurodė, jog nepaneigtina, kad Skyriaus specialistų ir šeimos narių nuomonės ir požiūriai dėl padėties šeimoje, esamų nesutarimų (ginčų) dėl vaiko ir jų sprendimų būdų gali nesutapti, tačiau Skyriaus atliekamas vaiko situacijos vertinimas ar kiti būtini ir teisės aktuose numatyti veiksmai yra atliekami siekiant įgyvendinti vaiko teisių apsaugą ir atsižvelgiant, visų pirma, į nepilnamečio vaiko interesus. Pažymėjo, jog Tarnybos praktikoje neretai pastebima, jog šeimos nesutarimų sprendimas yra sudėtingas procesas, reikalaujantis tiek specialistų kompetencijų, tiek pačių skyrium gyvenančių vaiko tėvų motyvacijos, kaip minėta, neretai specialistų ir šeimos narių nuomonės ir požiūriai dėl vaiko padėties, ginčų dėl vaiko ir jų sprendimų būdų gali nesutapti. Papildomai atsakovė pažymėjo ir tai, kad prašymo pateikimas nušalinti konkretų vaiko teisių apsaugos specialistą savaime nesustabdo specialisto darbo funkcijų atlikimo. Dėl pareiškėjo prašymo „įtraukti VTAKĮ, kad kontroliuotų tyrimą“, Tarnyba pažymėjo, jog pareiškėjo Skundai buvo adresuoti ir VTAKĮ, todėl VTAKĮ savo ruožtu įvertins pareiškėjo pateiktą informaciją / skundą pagal kompetenciją ir informuos pareiškėją apie priimtų sprendimų rezultatus.

Tarnyba Sprendime papildomai pažymėjo, kad Papildymu1 ir Papildymu2 iš esmės pateikiama jau Tarnybai anksčiau Skundais pareiškėjo teikta informacija, arba su nagrinėjamu Skundu tiesiogiai nesusijusi informacija (informacija / dokumentai dėl kitų pareiškėjo dukterų K. M. alimentų mokėjimo, tėvystės kursų baigimo, susirašinėjimas su įvairiomis institucijomis įvairiais klausimais, kt.), todėl atsakovė laikė, kad pateikta papildoma informacija iš esmės neturi įtakos Sprendimui. Taip pat informavo, kad Papildymu1 4 punkte pateikiama nauja informacija apie vaikų K.P. mamos pareiškėjui neteikiamą informaciją, susijusią su vaikais, Skyriuje vertinama kaip pranešimas apie galimą vaikų teisių pažeidimą, pradėti susiję veiksmai (dėl vaikų situacijos vertinimo, pagalbos poreikio nustatymo ir kt.).

Pareiškėjas skundu nesutinka su Sprendimu ir kelia ginčą dėl netinkamo, formalaus jo Skundų nagrinėjimo, dalies reikalavimų ignoravimo, Sprendimo nepagrįstumo faktiniais ir teisiniais pagrindais.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija, toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, Vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A1-803 „Dėl vaiko situacijos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kiti teisės aktai.

Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatomis yra siekiama užtikrinti vaiko teisių ir laisvių įgyvendinimą, gynimą ir apsaugą, stiprinti tėvų ir kitų vaiko atstovų pagal įstatymą atsakomybę ir galimybes rūpintis vaiku, užtikrinti vaiko interesus, nustatyti pagalbos vaikui ir šeimai ar kitiems jo atstovams pagal įstatymą organizavimo pagrindus, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos, jos fakultatyvių protokolų ir Jungtinių Tautų vaiko teisių deklaracijos nuostatas, apibrėžti vaiko teisių užtikrinimo ir apsaugos mechanizmus, vaiko teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus ir bendrąsias atsakomybės už vaiko teisių pažeidimus nuostatas (1 straipsnis).

VTAPI 36 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, gavęs žodžiu, raštu ar bet kokiomis nuotolinio ryšio priemonėmis pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, kuo skubiau, tačiau ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, pradeda nagrinėti pranešimą ir susitinka su vaiku, užsitikrindamas galimybę pabendrauti su juo be apribojimų, jeigu yra poreikis, – nedalyvaujant vaiko atstovams pagal įstatymą, atsižvelgęs į vaiko amžių ir brandą išklauso vaiką jam priimtinu būdu apie galimą jo teisių pažeidimą, pagal poreikį įvertina vaiko gyvenamąją ir (ar) socialinę aplinką bei vaiko santykius su jo tėvais ar kitais vaiko atstovais pagal įstatymą. Jeigu yra įtarimų, kad vaikas patyrė smurtą, ar jeigu vaikas turi specialiųjų poreikių, raidos ir (ar) kitokių sutrikimų, jis pagal poreikį turi būti išklaustytas psichologo. Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikęs VTAPI 36 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, Aprašo nustatyta tvarka atlieka vaiko situacijos vertinimą; nenustačius vaiko teisių pažeidimų ir pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, priimamas sprendimas baigti pranešimo nagrinėjimą.

Vadovaujantis VTAPI 36¹ straipsnio 1 dalimi, Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius gali nustatyti būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikį. Būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį nustatoma, jeigu Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, atlikdamas vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko funkcionavimo ir socialinės aplinkos rizikos veiksnius bei rizikos veiksnius, susijusius su vaiko tėvais ar kitais jo atstovais pagal įstatymą ir jų santykiais su vaiku, ir jeigu vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą neužtikrina vaiko teisių ir teisėtų interesų (VTAPI 36¹ straipsnio 2 dalis). Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius gali išklausti ir kitus asmenis, tarp jų švietimo įstaigų pedagogus, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojus, socialinius darbuotojus, jeigu, nagrinėjančio pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą asmens manymu, šie asmenys gali turėti pranešimo nagrinėjimui reikšmingos informacijos (VTAPI 36¹ straipsnio 4 dalis). Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatęs būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, ne vėliau kaip kitą darbo dieną inicijuoja atvejo vadybininko paskyrimą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka (VTAPI 36² straipsnis).

Vaiko situacijos vertinimas atliekamas Aprašo nustatyta tvarka, be kita ko, užpildant vaiko situacijos vertinimo dokumentus (Aprašo 4 punktas). Vertinimas turi būti atliktas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos, išskyrus Aprašo 5 punkte numatytus atvejus. Tarnybai arba jos įgaliotam teritoriniam skyriui vaiko situacijos vertinimo metu gavus naują pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą dėl vaiko, kurio situacija jau yra vertinama, turi būti įvertinti visi nuo vaiko situacijos vertinimo pradžios gauti duomenys apie galimą vaiko teisių pažeidimą; tokiu atveju vaiko situacijos vertinimo atlikimo terminas skaičiuojamas nuo pirmojo pranešimo apie galimą vaiko teisių pažeidimą gavimo dienos (Aprašo 7 punktas). Jeigu gaunamas pranešimas apie galimą vaiko, dėl kurio jau buvo atliktas vaiko situacijos vertinimas, teisių pažeidimą ir jame nurodomi nauji duomenys, kurie nebuvo vertinami atliekant vaiko situacijos vertinimą, Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius atlieka vaiko situacijos vertinimą, įvertindami naujai gautus duomenis (Aprašo 9 punktas).

Vaiko situacijos vertinimo tvarka detalizuota Aprašo antrajame skyriuje. Atlikus vaiko situacijos vertinimą, gali būti: nustatyta būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį; nustatytas vaiko apsaugos poreikis; nenustatyta būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai

poreikį arba vaiko apsaugos poreikis (Aprašo 19 punktas). Vaiko atstovai pagal įstatymą su vaiko situacijos vertinimo metu priimtais sprendimais turi būti supažindinami ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo vaiko situacijos vertinimo atlikimo, įteikiant jiems užregistruoto sprendimo nuorašą (Aprašo 21 punktas). Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatę vaiko situacijos vertinimo dokumentų turinio trūkumų arba gavę reikšmingų duomenų, dėl kurių gali būti iš esmės pakeistas jau priimtas sprendimas dėl vaiko situacijos vertinimo, priimtą sprendimą pripažįsta netekusiu galios ir iš naujo atlieka vaiko situacijos vertinimą pagal visus turimus duomenis (Aprašo 23 punktas). Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą Tarnybos arba jos įgalioto teritorinio skyriaus atliktus veiksmus ar priimtus sprendimus, vertinant vaiko situaciją, turi teisę skųsti Viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTI) ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taigi, iš nurodyto teisinio reglamentavimo matyti, kad Tarnyba ar jos teritorinis skyrius, gavęs pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, pradeda jį nagrinėti ir, atlikęs atitinkamus VTAPI numatytus veiksmus, parengia ir surašo Tarnybos direktoriaus patvirtintos formos vaiko situacijos vertinimo dokumentus, o nustatę vaiko situacijos vertinimo dokumentų turinio trūkumų arba gavę reikšmingų sprendimui duomenų, turi teisę iš naujo atlikti naują vaiko situacijos vertinimą.

Pažymėtina, jog atsakovės veiklai taikytinos ir VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). Prašymų ir skundų nagrinėjimui taikomi VAĮ ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėse nustatyti reikalavimai bei tvarka, t. y. atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą bei skundą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis.

Atsižvelgiant į pareiškėjo skundo argumentus dėl vaiko apklausos, Sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* teisėtumo, pažymėtina, jog Komisija, spręsdama dėl Sprendimo teisėtumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo, nevertins ir nespęs dėl vaiko situacijos vertinimo proceso bei Sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* teisėtumo. Į bylą pateiktas LAGK 2025 m. gegužės 13 d. sprendimas Nr. 21RE-398 (AG-307/14-2025), kuriuo nuspręsta, jog Sprendimas Nr. *(duomenys neskelbtini)* laikytinas konstatuojamojo pobūdžio tarpiniu dokumentu, ginčas dėl šio akto nepriskirtinas LAGK kompetencijai. Vadovaujantis IAGNTI 20 straipsnio 4 dalimi, bylą nutraukus, vėl kreiptis į administracinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama. Išdėstyto pagrindu, nagrinėjamoje byloje ginčą Komisija spręs tik ta apimtimi, ar Tarnyba tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo Skundus dėl Skyriaus veiklos ir priimtų sprendimų, ar visos aplinkybės įvertintos, dėl jų pasisakyta Sprendime, ar skundžiamas Sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnyje nustatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog pareiškėjo *(duomenys neskelbtini)* prašymų pagrindu Skyrius *(data neskelbtina)* atliko vaiko situacijos vertinimą ir priėmė Sprendimą Nr. *(duomenys neskelbtini)*. Minėta, jog pareiškėjas Skundu1 atsakovei ginčijo Skyriaus raštą Nr. *(duomenys neskelbtini)*, nes juo neišspręstas klausimas dėl Pranešimo bei reiškę procesinius prašymus dėl vaiko situacijos vertinimo, t. y. dėl specialistės nušalinimo, VTAKI įtraukimo į procesą bei nepriklausomo psichologo paskyrimo. VTAKI *(data neskelbtina)* raštu Nr. *(duomenys neskelbtini)* atsakovė pagal kompetenciją buvo įpareigota įvertinti pareiškėjo Skunde2, Skunde3 ir Skunde4 nurodytas aplinkybes bei Skyriaus veiklą, t. y. buvo įpareigota spręsti dėl Sprendimo Nr. *(duomenys neskelbtini)* pagrįstumo ir teisėtumo (panaikinimo) Skunduose išdėstytų aplinkybių dėl bendravimo su vaiku, neįvertinant jo sveikatos būklės ir galimybių objektyviai dalyvauti apklausoje, dėl neišspręsto nušalinimo; vaiko ir mamos nuomonės nepateikimo; kaltinimų nepagrįstumo; informacijos apie pareiškėjo skundus atskleidimo vaikui atžvilgiu. Papildymu1 ir Papildymu2 pareiškėjas atsakovei pateikė dokumentus dėl alimentų mokėjimo, dėl pareiškėjo psichikos sveikatos būklės įvertinimo, dėl baigtų pozityvios tėvystės kursų, dėl galimo jo teisių pažeidimo ir teismo sprendimo nevykdymo, susijusio su informacijos apie vaikų sveikatą neteikimu, dėl *(data neskelbtina)* posėdžio protokole Nr. *(duomenys neskelbtini)* fiksuotų Tarnybos atstovės teiginių nepagrįstumo, faktinių aplinkybių neatitikimo, dėl vaikų motinos

bendravimo tvarkos pažeidimų, konstatuotų teismų sprendimuose, dėl pareiškėjo pastangų užtikrinti bendravimą su vaikais, tinkamą gydymą ir geras gyvenimo sąlygas, dėl pareiškėjo gebėjimo užtikrinti vaikams tinkamas fizines ir emocines sąlygas, dėl Tarnybos specialistės A.B. veiksmų, dėl duomenų apie vaikus neatskleidimo.

Atsakovė Sprendimu sprendė, jog nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo Skundų dėl Rašto Nr. (*duomenys neskelbtini*), Sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo, Skyriaus veiksmus dėl informacijos teikimo vertino pagrįstais, sprendė, jog neturi pagrindo tenkinti prašymo dėl psichologo paskyrimo, taip pat nėra duomenų, patvirtinančių Skyriaus specialistės šališkumą, Papildymu1 ir Papildymu2 pateiktus duomenis vertino kaip pakartotinius arba tiesiogiai nesusijusius su nagrinėjamais Skundais, informavo, jog Papildymo1 4 punkte pateiktą informaciją apie vaikų L. ir R. mamos pareiškėjui neteikiamą informaciją, susijusią su vaikais, Skyrius vertina kaip pranešimą apie galimą vaikų teisių pažeidimą, pradėti susiję veiksmai.

Komisija, įvertinusi pareiškėjo Skundų bei jų priedų, skundžiamo Sprendimo turinį, taip pat kitus į bylą pateiktus duomenis sprendžia, jog pagrindai pareiškėjui kyla abejonių dėl jo Skundų tinkamo nagrinėjimo bei pagrindimo.

Atsakovė skundžiamame Sprendime, taip pat ir atsiliepime, nepagrįstai nurodo, jog pareiškėjui raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*), buvo pranešta, kad (*data neskelbtina*) vaiko situacijos vertinimo sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) yra panaikintas (pripažintas netekusiu galios). Pažymėtina, jog raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) tik pateikta informacija, jog Skyrius priėmė sprendimą atlikti naują vaiko situacijos vertinimą. Taipogi, rašte Nr. (*duomenys neskelbtini*) nurodyta, jog tai atsakymas į pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) prašymus, tačiau, kaip ir nurodo Skunde1 pareiškėjas, nenurodytas pareiškėjo (*data neskelbtina*) prašymo nagrinėjimo rezultatas. Taigi, pareiškėjas Skyriaus raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nebuvo tinkamai informuotas apie jo prašymų nagrinėjimą, (*data neskelbtina*) vaiko situacijos vertinimo sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) panaikinimą, kas ir lėmė pareiškėjo Skundo1 teikimą atsakovei. Atsakovė tik skundžiamu Sprendimu iš esmės pareiškėjui paaiškino kokie sprendimai buvo priimti pagal pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) prašymus, bei tai, kad naujas vaiko situacijos vertinimas atliktas ir Skyriaus (*data neskelbtina*) Sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) priimtas būtent pagal pareiškėjo (*data neskelbtina*) pranešimą (reg. (*data neskelbtina*) Nr. (*duomenys neskelbtini*)) bei (*data neskelbtina*) papildomą pranešimą (reg. Nr. (*duomenys neskelbtini*)).

Pareiškėjas skundą grindžia tuo, kad padaryti esminiai procedūriniai ir materialieji teisės pažeidimai, sukelti neigiamas pasekmes pareiškėjui. Minėta, jog pareiškėjas skundą grindžia tuo, kad Skundu1 reikė nušalinimą Skyriaus specialistei dėl interesų konflikto, nepriklausomo psichologo paskyrimo, tačiau minėta specialistė atliko vaiko situacijos vertinimą ir priėmė Sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*). Atkreiptinas dėmesys, jog šie prašymai nebuvo išspręsti iki vaiko situacijos vertinimo pradžios, sprendimas dėl Skundo1 pareiškėjui pateiktas tik Sprendimu, t. y. po daugiau nei 3 mėnesių, jau (*data neskelbtina*) užbaigus vaiko situacijos vertinimą.

Tarnyba, skundžiamame Sprendime pareiškėjui išaiškino teisės aktų nuostatas bei teismų praktiką, sprendžiant dėl interesų konflikto, ir nurodė, jog negauta objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad Skyriaus vyriausioji specialistė A.B., vykdydama jai pavestas funkcijas, būtų buvusi suinteresuota asmenine turtine ar neturtine nauda, turėtų moralinį įsipareigojimą kurio nors iš pareiškėjo šeimos narių naudai, atitinkamai, nenustatytas pagrindas konstatuoti, jog vyriausioji specialistė veikė šališkai, kryptingai ar sąmoningai prieš teisingą vaiko situacijos įvertinimą ar atliekant kitus susijusius veiksmus. Pažymėtina, jog pareiškėjas nei atsakovei, nei Komisijai nepateikė objektyvių duomenų, kurie sudarytų pagrindą daryti kitokią išvadą. Pareiškėjo nušalinimas specialistei buvo reiškiamas išimtinai tik dėl jos, kaip Skyriaus darbuotojos, anksčiau atliktų veiksmų. Pažymėtina, jog profesinė veikla, kurios išorinė išraiškos forma – atskirų procesinių veiksmų atlikimas ir procesinių sprendimų priėmimas, negali savaime būti vertinama kaip specialisto (darbuotojo) šališkumo bei suinteresuotumo įrodymu. Komisija sprendžia, jog nors ir nustatytas procedūrinis pažeidimas dėl šio klausimo savalaikio išsprendimo, šioje dalyje skundą tenkinti skunde išdėstytais aplinkybėmis nėra pagrindo.

Atitinkamai vertintini ir atmestini pareiškėjo skundo argumentai ir dėl nepriklausomo psichologo paskyrimo. Kaip matyti iš pareiškėjo skundo Komisijai turinio, šis aspektas pareiškėjui buvo svarbus tuo, kad galimai Skyriaus paskirta specialistė negebės tinkamai ir nešališkai atlikti vaiko

situacijos vertinimą. Tačiau nagrinėjamoje byloje nenustatyta, jog objektyviai būtų egzistavęs šališkumo elementas, atitinkamai ir būtinybė skirti nepriklausomą psichologą. Papildomai pažymėtina, jog atsakovė skundžiamame Sprendime detaliai pareiškėjui nurodė, kokiais atvejais pagal teisės normas, atsižvelgiant į poreikį, vaikas turi būti išklaustas psichologo, kada gali būti skiriama ekspertizė. Pareiškėjas atsakovei kartu su Skundais nepateikė duomenų, patvirtinančių, kad vaikas būtų patyręs smurtą, ar turi specialiųjų poreikių, raidos ir (ar) kitokių sutrikimų, dėl kurių, vadovaujantis VTAPI 36 straipsnio 1 dalimi, jis pagal poreikį turėjo būti išklaustas psichologo, ir atsakovė pagrįstai sprendė, jog tenkinti tokį pareiškėjo prašymą nėra pagrindo.

Minėta, jog atsakovė Sprendimu pareiškėjo Papildymu1 ir Papildymu2 pateiktus duomenis vertino kaip pakartotinius arba tiesiogiai nesusijusius su nagrinėjamais Skundais. Komisija įvertinusi Papildymu1 ir Papildymu2 pareiškėjo atsakovei pateiktus dokumentus, jų sąsajas su ginčijamomis aplinkybėmis, nesutinka su tokia atsakovės išvada. Nustatyta, jog pareiškėjas Papildymu1 atsakovei pakartotinai pateikė Skyriui dar (*data neskelbtina*) teiktą pažymą apie jo psichinę sveikatą, (*data neskelbtina*) teiktą pozityvios tėvystės kursų baigimo sertifikatą, kuriais siekė paneigti Sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) išvadas, padarytas jo atžvilgiu (nustatyti rizikos faktoriai), taip pat pateikė duomenis, kuriais siekė patvirtinti, jog prisideda prie vaikų išlaikymo, pakartotinai nurodė, jog vaikų motina nevykdo teismų sprendimų, pridėjo Vilniaus miesto apylinkės teismo (*data neskelbtina*) vykdomąjį raštą, taip pat išdėstė skundą dėl Tarnybos atstovės C.D. teiginių (*data neskelbtina*) vykusiame pasitarime dėl atvejo vadybos bei atsakymų į pareiškėjo prašymus, pakartotinai pateikė teismų sprendimus dėl bendravimo tvarkos pažeidimų, kuriais pareiškėjas siekė paneigti aplinkybes, susijusias su galimai jo nepagrįstų skundų teikimu, nurodė aplinkybes dėl nepagrįstų kaltinimų trukdant gydymui ir kita. Sprendžiama, kad atsakovė turėjo įvertinti šias aplinkybes ir dėl jų reikšmingumo ar įtakos pasisakyti skundžiamame Sprendime, tačiau to nepadarė. Pažymėtina, jog Sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) nustatyti rizikos veiksniai tėvui, nurodyta, jog pareiškėjui reikalinga individualiai konsultuotis su psichologu pozityvios tėvystės klausimais, sąmoningumo gilinimui, priimti atsakomybę už procesus į kuriuos įtraukiamas vaikas. Tad pareiškėjo pateikti dokumentai nepagrįstai laikyti kaip nesusiję su Skundais.

Primintina tai, kad atsakovei taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti laikantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimų (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis), numatančių pareigą į prašymą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktą), t. y. skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Nustatytų aplinkybių pagrindu sprendžiama, jog atsakovė turėjo pareigą spręsti dėl visų Papildyme1 ir Papildyme2 nurodytų faktinių aplinkybių, jų reikšmingumo vertinant Skyriaus padarytas išvadas, taip pat ir Tarnybos atstovės veiksmus, ir sprendimą išdėstyti skundžiamame Sprendime.

Papildomai pažymėtina, jog pareiškėjais Skunduose nurodė, kad Sprendimas Nr. (*duomenys neskelbtini*) nepagrįstas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis bei argumentais, kaip tai numatyta Aprašo 29 punkte. Šiuo aspektu pareiškėjas skundu ginčija ir Sprendimą, nurodydamas, jog nesilaikyta VAĮ 10 straipsnyje nustatytų reikalavimų, t. y. nenurodyti administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindai bei kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės. Komisija sprendžia, jog vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalimi, numatančia, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai), bei išsamumo principu, įpareigojančiu į prašymą ar skundą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (VAĮ 3 straipsnis), Skunduose nurodytų aplinkybių vertinimas, pagrįstas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis, turėjo būti išdėstytas Sprendime, tačiau atsakovė perkėlė Sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) turinį į skundžiamą Sprendimą, nepagrįsdama Skyriaus priimtų sprendimų vertinimo konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis bei argumentais.

Sprendimu atsakovė informavo pareiškėją, jog Papildymo1 4 punkte pateiktą informaciją apie vaikų L. ir P. mamos pareiškėjui neteikiamą informaciją, susijusią su vaikais, Skyrius vertino kaip pranešimą apie galimą vaikų teisių pažeidimą, pradėti susiję veiksmai. Atkreiptinas dėmesys, jog apie

vaikų mamos pareiškėjui neteikiama informacija, kaip ir teismų sprendimų nevykdymą, kiek tai liečia pareiškėjo, kaip tėvo, teisių įgyvendinimą vaikų atžvilgiu, pareiškėjas nuolat informavo Skyrių ir atsakovę savo Skundais, t. y. ši informacija buvo pateikta jau anksčiau ir atsakovė ja disponavo visą Skundų nagrinėjimo laikotarpį nuo (*data neskeltina*). Komisijos vertinimu, Sprendime Tarnybos padaryta išvada (dėl galimo pažeidimo) tik patvirtina, kad ne visi duomenys buvo vertinami tinkamai, ne į visas aplinkybes buvo atsižvelgta priimant ginčijamą Sprendimą. Pagrįstas pareiškėjo skundo teiginys, kad skundas dėl informacijos apie vaikų sveikatą nepateikimo nepagrįstai laikytas nauju pranešimu.

Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiama, jog skundžiamo Sprendimo dalis, kiek ji susijusi su pareiškėjo teiktų dokumentų vertinimu, atsakymų į Papildymą1 ir Papildymą2 pateikimu bei Skundų argumentų dėl Sprendimo Nr. (*duomenys neskeltini*) nagrinėjimu, neatitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, Sprendimas šioje dalyje priimtas pažeidžiant VAĮ 11 straipsnio 1 dalį bei VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintus viešojo administravimo principus, todėl yra teisinis ir faktinis pagrindas tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą ir Sprendimą šioje dalyje panaikinti. Iš dalies tenkinus skundo reikalavimą dėl Sprendimo panaikinimo, tenkintinas pareiškėjo skundo išvestinis reikalavimas dėl įpareigojimo atsakovę priimti naują sprendimą, atitinkantį teisės aktų reikalavimus, šioje dalyje.

Pareiškėjas išvestiniu skundo reikalavimu taip pat prašo įpareigoti atsakovę pakartotinai nagrinėti pareiškėjo (*data neskeltina*)prašymą (Nr. (*duomenys neskeltini*) „Dėl E.F. nušalinimo dėl interesų konflikto“) ir (*data neskeltina*) prašymą („Dėl skundo, pateikto(*data neskeltina*), nagrinėjimo atnaujinimo“). Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog skundžiamas Sprendimas priimtas išnagrinėjus pareiškėjo Skundus, tačiau Sprendimu nebuvo sprendžiama dėl nurodytų pareiškėjo prašymų. Išdėstyto pagrindu sprendžiama, kad panaikinus Sprendimą nėra pagrindo įpareigoti atsakovę nagrinėti nurodytus prašymus, kurie nepatenka į nagrinėjamo ginčo ribas.

Šiuo pagrindu Komisija sprendime nepasisakys ir dėl pareiškėjo (*data neskeltina*) prašymo (Skyriuje gauto (*data neskeltina*)) dėl dokumentų pateikimo, nes į šį prašymą atsakyta Skyriaus (*data neskeltina*) raštu Nr. (*duomenys neskeltini*) „Dėl Jūsų prašymo“, kuris nebuvo skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka, ginčo dėl šio rašto teisėtumo nagrinėjamoje byloje nėra.

Papildomai Komisija pažymi, jog bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjo Skundų nagrinėjimo procedūra buvo vykdoma nesilaikant teisės aktais nustatytų terminų ir pagrindų. Skundas1 Tarnybai pateiktas (*data neskeltina*), (*data neskeltina*) Tarnyba gavo pareiškėjo Skundą1 ir Skundą2, tačiau šių skundų nagrinėjimas (*data neskeltina*) nutrauktas raštu Nr. (*duomenys neskeltini*), o (*data neskeltina*) raštu Nr. (*duomenys neskeltini*)vėl atnaujintas, nepagrindžiant teisės aktų normomis. Tokie veiksmai nederą su viešojo administravimo subjektams taikomu gero administravimo principu, kuriuo keliami pareiga valstybės institucijoms, priimant administracinius sprendimus, dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad dalį bylos medžiagos sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo slaptumą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, 22 straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo X.Y. skundą atsakovei Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (*data neskeltina*) rašto Nr. (*duomenys neskeltini*) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti iš dalies.

Panaikinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (*data neskeltina*) rašto Nr. (*duomenys neskeltini*) dalį dėl (*data neskeltina*) vaiko situacijos vertinimo Nr. (*duomenys neskeltini*), dėl pareiškėjo X.Y. (*data neskeltina*) „Atsakymas dėl skundų tyrimo (Ref. Nr. (*duomenys neskeltini*), Skundų Reg. Nr. (*duomenys neskeltini*))“ ir (*data neskeltina*) „Atsakymas dėl skundų tyrimo (Ref. Nr. (*duomenys neskeltini*), Skundų Reg. Nr. (*duomenys neskeltini*))“ nenagrinėjimo.

Įpareigoti atsakovę Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjo X.Y. (*data neskeltina*) patikslintą skundą „dėl VTAS sprendimo Nr. (*duomenys neskeltini*) nuo (*data neskeltina*)“, (*data neskeltina*) „Atsakymas dėl skundų tyrimo (Ref. Nr. (*duomenys neskeltini*), Skundų Reg. Nr. (*duomenys neskeltini*))“ ir (*data neskeltina*) „Atsakymas dėl skundų tyrimo (Ref. Nr. (*duomenys neskeltini*), Skundų Reg. Nr. (*duomenys neskeltini*))“ ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė